

2 0 2 2

PHILOSOPHY

Paper : PHI-SE-5014

(Reasoning and Logic)

(Skill Enhancement)

Full Marks : 50

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer any four of the following as directed :

1×4=4

নিৰ্দেশানুযায়ী তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) "A valid argument may have only false propositions—false premises and false conclusion." Is this statement true or false?

“এটা বৈধ যুক্তিত কেৱল অসত্য বচন থাকিব পাৰে—অসত্য আশ্ৰয়বচন আৰু অসত্য সিদ্ধান্ত।” এই বিবৃতিটো সত্য নে অসত্য ?

(2)

(b) Which of the following is a conclusion indicator word used in an argument?

ভলত দিয়া কোনটো এটা যুক্তিত ব্যৱহাৰ হোৱা সিদ্ধান্তসূচক শব্দ ?

(i) Therefore

গতিকে

(ii) Because

কিয়নো

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) In which order of enthymeme, the minor premise is hidden?

লুপ্তাৱয়ব ন্যায়ৰ কোনটো ক্ৰমত পক্ষ আশ্ৰয়বচনটো উহা হৈ থাকে ?

(d) How many premises a sorite may have?

এটা ন্যায় শৃংখলত (sorite) কেইটা আশ্ৰয়বচন থাকিব পাৰে ?

(e) Name the chief fallacy under which the Strawman fallacy is included.

Strawman তৰ্কদোষটো কোনটো মুখ্য দোষৰ অন্তৰ্ভুক্ত, সেইটোৰ নাম লিখা।

(3)

(f) Write the literal meaning of the word 'misericordiam'.

'Misericordiam' শব্দটোৰ আক্ষৰিক অৰ্থ লিখা।

(g) Logicians I. M. Copi and Carl Cohen mention one/two/three kinds of fallacy of composition.

(Choose the correct answer)

তৰ্কবিজ্ঞানী আই. এম. কপি আৰু কাৰ্ল কোহেনে সমষ্টিগত তৰ্কদোষৰ এটা/দুটা/তিনিটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰিছে।
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) 'Argument from Verecundiam' is a fallacy of the argument from ignorance/fallacy of false cause/the argument from inappropriate authority.

(Choose the correct answer)

'Argument from Verecundiam' তৰ্কদোষটো এটা অজ্ঞতাজনিত তৰ্কদোষ/অসত্য কাৰণজনিত তৰ্কদোষ/অযথাযথ কৰ্তৃত্বমূলক তৰ্কদোষ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Give example (any three) :

2×3=6

উদাহৰণ দিয়া (যি কোনো তিনিটা) :

(a) Deductive argument

নিগমনাত্মক যুক্তি

(b) Sorite

ন্যায়-শৃংখল

(c) Dilemma

কূটন্যায়

(d) Argument ad Baculum

আৰপ্তমেন্ট এড্ বাকুলাম

(e) Argument ad Hominem

আৰপ্তমেন্ট এড্ হোমিনাম

(f) Argument ad Ignorantiam

আৰপ্তমেন্ট এড্ ইগ্ন'বেন্টিয়াম

3. Write short notes on (any two) : 5×2=10

চমু টোকা লিখা (যি কোনো দুটা) :

(a) Types of conversion

সম্বৰ্তনৰ প্ৰকাৰবোৰ

(b) Characteristics of inductive argument

আগমনাত্মক যুক্তিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

(c) Figures of syllogism

ন্যায়ৰ সংস্থান

(d) Determination of valid moods of second figure of syllogism

ন্যায়ৰ দ্বিতীয় সংস্থানৰ বৈধ মূৰ্তি বা বিন্যাস নিৰ্ণয়

(e) Argument ad Populum

আৰপ্তমেন্ট এড্ পপুলাম

(f) Ignoratio Elenchi

ইগ্ন'ৰেটিও এলেন্চিকি

4. Answer any three of the following questions :

10×3=30

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Distinguish between inductive inference and deductive inference.

আগমনাত্মক যুক্তি আৰু নিগমনাত্মক যুক্তিৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(b) What is categorical syllogism? Explain the characteristics of categorical syllogism.

নিৰপেক্ষ ন্যায় বুলিলে কি বুজা? নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) What is hypothetical syllogism? Elaborate various forms of hypothetical syllogism with suitable examples.

প্ৰাকল্পিক ন্যায় বুলিলে কি বুজা? উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে প্ৰাকল্পিক ন্যায়ৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) What are the differences between immediate inference and mediate inference? Discuss.

অমাধ্যম অনুমান আৰু মাধ্যম অনুমানৰ মাজত কি কি পাৰ্থক্য আছে? আলোচনা কৰা।

- (e) Explain various kinds of inductive fallacies.

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ আগমনাত্মক তৰ্কদোষ ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Discuss various kinds of fallacy of presumption.

পূৰ্বধাৰিত তৰ্কদোষৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ আলোচনা কৰা।

- (g) What is fallacy according to I. M. Copi? Discuss various kinds of fallacy of equivocation.

আই. এম. কপিৰ মতে তৰ্কদোষ কি? দ্ব্যৰ্থক পদজনিত তৰ্কদোষৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ আলোচনা কৰা।

- (h) Illustrate various differences between formal and informal fallacy.

আকাৰিক আৰু অনাকাৰিক তৰ্কদোষৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ ফঁহিয়াই আলোচনা কৰা।

***